

Prof. Dr. Mustafa DURAL   Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

TÜRK ÖZEL HUKUKU

Cilt III

Aile Hukuku

Gözden Geçirilmiş Onyedinci Bası

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2022

ŞUBAT 2022

ISBN: 978-975-368-726-3

BASKI-CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol
Ürünleri Sanayi ve Tic. LTD.ŞTİ.
Matbaacı Sertifika Numarası: 48596

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850) 441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com
Yayıncı Sertifika Numarası: 48596

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

17.BASIYA ÖNSÖZ

Bu basıda da son bir yıl içerisinde aile hukukuna ilişkin gerçekleşen mevzuat değişikliklerini, verilen yeni tarihli yargı kararlarını ve yayınlanan bilimsel çalışmaları işlemek suretiyle Aile Hukuku Kitabının güncelliğini koruduk.

Oğuzhan ORUÇ ve Zeynep ORUÇ TATLI başta olmak üzere bütün Filiz Kitabevi mensuplarına bir kez daha teşekkürlerimizi sunarız.

Ocak 2022, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

16.BASIYA ÖNSÖZ

On beşinci basısı yine bir yıl dolmadan tükenen Aile Hukuku Kitabı'nın yeni basısında da son bir yıl içerisinde gerçekleşen aile hukukuna ilişkin mevzuat değişikliklerini, yeni tarihli yargı kararlarını ve yayınlanan bilimsel eserleri metne işleyerek ve sınırlı da olsa yeni bölüm eklemeleri ile eserin güncelliğini koruduk.

Başta Oğuzhan Oruç ve Zeynep Oruç Tatlı olmak üzere bütün Filiz Kitabevi mensuplarına; bir kez daha teşekkür ederiz.

Ocak 2021, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

15.BASIYA ÖNSÖZ

Son basısı yine bir yıl içerisinde tüketen Aile Hukuku Kitabı'nın bu basısında da, 7196 sayılı Kanun ile (RG.T.24.12.2019, S.30988) Türk Medeni Kanunu'nun vesayet hukuku hükümlerinde yapılan sınırlı değişiklikler başta olmak üzere son bir yıl içerisinde gerçekleşen aile hukukuna ilişkin mevzuat değişikliklerini, verilen yeni tarihli yargı kararlarını ve yayınlanan bilimsel çalışmalarını metne işleyerek eserin güncelliğini korumaya çalıştık.

Başta Oğuzhan ORUÇ ve Zeynep ORUÇ TATLI olmak üzere bütün Filiz Kitabevi mensuplarına, bu basıda da hızlı, ilgili ve özenli çalışmaları için bir kez daha teşekkür ederiz.

Ocak 2020, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

13. BASIYA ÖNSÖZ

Bu basıda da Aile Hukuku kitabı; mevzuattaki değişiklikler, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararları ile yeni bilimsel görüşler işlenerek güncel hale getirilmiştir. Kitabın güncellemesi, Prof. Dr. Mustafa Dural hocamızın hayattayken bize yansıttığı bakış açısına ve hukukçuluk anlayışına sadık kalınarak gerçekleştirilmiştir.

Filiz Kitabevi mensuplarına her zamanki özverili çalışmalarından ötürü ayrıca teşekkür ederiz.

Ocak 2018, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

12. BASIYA ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü cildini oluşturan Aile Hukuku kitabının 12. Basısı, 2005 yılında yayınlanan ilk basısına Hocamız Prof. Dr. Mustafa Dural'ın yazdığı önsözün üzerinden on iki yıl geçtikten sonra ve ne acıdır ki 12.Basıya ait önsözde kendisinin imzası olmadan yayınlanmaktadır.

12. Bası, Hocamız Dural'ın vefatının ardından gerçekleşen ilk basıdır. Türk Özel Hukuku serisinin diğer kitapları gibi Aile Hukuku kitabı da Prof. Dr. Mustafa Dural'ın teşviki ile hayata geçirilmiş ve bugüne kadar ortak çalışmamızın ürünü olarak varlığını sürdürmüştür.

Bu basıda Hocamız Dural tarafından kaleme alınan konular da tarafımızca gözden geçirilmiş, ancak kitabın 12. basısının yapılmasındaki zaman kısıtlılığı sebebiyle, ilgili konulara şimdilik yeni doktrin ve yargı kararlarına nazaran ağırlıklı olarak mevzuattaki gelişmelerin işlenmesiyle yetinilmiştir. Diğer kitaplarda olduğu gibi, Aile Hukuku kitabında da metnin içeriğine kural olarak müdahale edilmemiş, Hocamız Dural'ın görüşleri ve üslûbunun korunmasına özen gösterilmiştir.

Kitabın yayınlanmasındaki katkıları için Araş. Gör. Fatih Duran'a ve Filiz Kitabevi mensupları Oğuzhan Oruç ve Zeynep Oruç Tatlı'ya teşekkür ederiz.

Ekim 2016, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

11. BASIYA ÖNSÖZ

Kısa zamanda tükenen 10. basının ardından gerçekleşen bu basıda, mevzuatdaki değişiklikler dikkate alınmış; ayrıca Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru kapsamında verdiği ilgili kararlara da işaret edilmiştir.

Düzeltilmeleri yapan araştırma görevlisi Esmâ Elif Şafak'a ve Filiz Kitabevi mensuplarına her zamanki özverili çalışmalarından ötürü teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Mustafa Dural

Prof. Dr. Tufan Öğüz

Prof. Dr. Mustafa Alper Gümüş

ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku Serisinin üçüncü kitabı olan Aile Hukuku'nun çıkması oldukça uzun bir süre sonra gerçekleşti. Bunun birinci sebebi, kitabın yazarlarının yürürlükten kalkmış olan Medenî Kanuna göre yazılmış kitabın bazı bölümlerini çıkartıp, bazı yerlerine eklemeler yapmak yerine (ki bu kitabın hem anlaşılmasını zorlaştırırdı hem de eski ve yeni düzenlemelerin alt alta bulunması okuyucuyu kuşkuya, çelişkiye düşürürdü) doğru olan, aile hukukunu yeni sisteme uygun olarak tamamen yeniden yazma yolunu seçmeleridir.

Gecikmenin ikinci sebebi, yazarların sadece kanun hükümlerini açıklayacak yerde yeni düzenlemelere eleştirisel gözle bakmalarıdır. Ve, yeni düzenlemelerde eleştirilecek o kadar çok şey vardı ki...

Yazarların özür dilemelerini gerektiren bir husus da şudur: kitap bölüm bölüm baskıya verildiği için, bir bölümün basılmasının tamamlanmasından sonra çıkmış olan eserlere maalesef atıf yapılamamış olmasıdır. Tamamen teknik sebeplerden kaynaklanan bu durum için eser sahiplerinden özür dileriz.

Kitabın tashihleri Araş. Gör. Serkan Ergüne tarafından büyük bir titizlikle yapıldığı için ona şükran borçluyuz.

Teşekkürümüz ise, kitabın hazırlanmasını iki yıl sabırla bekleyen hiçbir değişikliğe itiraz etmeyen, başta İsmet Oruç beyefendi olmak üzere Filiz Kitapevi'nin tüm çalışanlarıdır.

*Prof. Dr. Mustafa DURAL
Şubat 2005, İstanbul*

GİRİŞ

I. AİLE HUKUKUNUN KONUSU.....	1
II. AİLE KAVRAMI.....	1
III. TOPLUMDA AİLENİN ÖNEMİ.....	2
IV. ANAYASA'DA AİLE HUKUKUNA İLİŞKİN ESASLAR	2
V. AİLE HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ	4
1. Genel olarak	4
a) İlişki tiplerinin sınırlı sayıda (numerus clausus) olması	4
b) Geniş ölçüde emredici kurallara dayanma	4
c) Çocukları ve zayıfları koruma	4
d) Devletin müdahalesi	5
e) Şekle bağlılık	5
f) Hâkimin takdir yetkisi	5
2. Aile hukuku ilişkileri ve aile hukuku haklarının özelliği.....	5
a) Aile Hukuku ilişkileri	5
b) Aile hukuku hakları	6
c) Bozucu yenilik doğuran aile haklarının kullanılmasının özelliği	6
d) Aile hukuku taleplerinin özelliği	6
VI. TÜRK AİLE HUKUKUNUN DEVRİMCİ KARAKTERİ.....	7
VII. MEDENÎ KANUNUN AİLE HUKUKU SİSTEMATİĞİNE GENEL BAKIŞ	9

BİRİNCİ KISIM

EVLİLİK

Birinci Bölüm

Evlilik Birliğinin Oluşması

Birinci Ayrım

NİŞANLILIK

§ 1. TERİM VE KAVRAM	13
§ 2. NİŞANLILIĞIN MEYDANA GELMESİ: NİŞANLANMA	13
I. NİŞANLANMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	13
1. Önsözleşme görüşü.....	13
2. Karar görüşü.....	14
3. Sözleşme görüşü.....	14
II. NİŞANLANMANIN KURUCU UNSURLARI.....	15
1. Karşılıklı evlenme vaadi.....	16
2. Vaad edenlerin farklı cinsiyette olması	17
III. NİŞANLANMANIN GEÇERLİLİK ŞARTLARI VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	18
1. Nişanlanma ehliyetinin kanunda özel olarak düzenlenmemiş olması	18
2. Nişanlanmanın, emredici hukuk kurallarına, ahlâk ve âdaba aykırı olmaması ve evlenmenin imkânsız olmaması	20

3. Muvazaalı (danişıklı) nişanlanmalar.....	22
4. İrade beyanındaki sakatlıklar.....	22
IV. NİŞANLANMANIN ŞARTA YA DA SÜREYE BAĞLANMASI.....	23
1. Şart.....	23
2. Zaman.....	24
§ 3. NİŞANLILIĞIN HÜKÜMLERİ.....	25
I. VAADE UYGUN DAVRANMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	25
1. Evlenmeyi gerçekleştirme yükümlülüğü.....	25
2. Sadakat yükümlülüğü.....	26
3. Nişanlının Medenî Kanun anlamında yakın sayılması.....	27
4. Destekten yoksun kalma tazminatı ve manevî tazminat isteyebilme.....	27
5. Tanıklıktan ve hâkimlikten kaçınma hakkı.....	27
§ 4. NİŞANLILIĞIN SONA ERMESİ.....	28
I. SONA ERME HALLERİ.....	28
1. Evlenme.....	28
a) Nişanlıların birbirleriyle evlenmesi.....	28
b) Nişanlılardan birinin bir üçüncü kişi ile evlenmesi.....	28
2. Tarafların anlaşması.....	28
3. Bozucu şartın gerçekleşmesi.....	28
4. Evlenmenin imkânsızlaşması (özellikle ölüm).....	29
5. Kesin bir evlenme engelini meydana gelmesi.....	29
6. Nişanı bozma (bir taraflı sona erdirmeye, nişanlanmadan dönme).....	29
a) Kavram.....	29
b) Nişanı bozmada haklı sebep.....	31
aa) Haklı sebep kavramı.....	31
bb) Haklı sebep örnekleri.....	31
cc) Hâkimin takdir yetkisi.....	32
c) Haksız nişan bozma.....	32
II. NİŞANIN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI.....	33
A. GENEL OLARAK.....	33
B. MADDİ TAZMİNAT.....	33
1. Nişanlıların tazminat isteme hakkı.....	34
a) Şartları.....	34
b) Tazmin edilecek zarar ve masraflar.....	35
c) Tazminat davası.....	36
2. Üçüncü kişilerin tazminat isteme hakkı.....	37
C. MANEVÎ TAZMİNAT.....	38
1. Genel olarak.....	38
2. Manevî tazminat istemenin şartları.....	39
a) Nişanlılık, bozma ile sona erdirilmiş olmalıdır.....	39
b) Tazminat isteyen nişanlının kişilik hakkı bir zarara uğramış olmalıdır.....	39
c) Davalının kusurlu olması.....	40
3. Manevî tazminatın tayini.....	40
a) Dava hakkı.....	40
b) Davalı.....	41

c) Tazminat	41
d) Manevî tazminat isteminin mirasçılar tarafından ileri sürülmesi ve hayatta devri	41
D. HEDİYELERİN GERİ VERİLMESİ	42
1. Genel olarak	42
2. Hediye kavramı	42
3. Hediyelerin geri verilmesini istemenin şartları.....	43
a) Hediye nişanlılık dolayısıyla verilmiş olmalıdır	43
b) Geri istenecek hediye nin alışılmışın (mutad) dışında olması.....	44
c) Nişanlılık, evlenme dışında bir sebeple sona ermiş olmalıdır	44
d) Geri vermeyi isteme hakkına, nişanlılar, ana ve babaları ya da ana baba gibi hareket eden kimseler sahiptirler	44
4. Geri verme talebinin niteliği ve kapsamı.....	45
E. NİŞANIN SONA ERMESİNDEN DOĞAN TALEPLERİN ZAMANAŞIMI46	

İkinci Ayrım

EVLENME

§ 5. EVLENMENİN HUKUKÎ NİTELİĞİ	47
§ 6. EVLENMENİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR	48
I. EVLENME EHLİYETİ.....	49
A. EVLENME YAŞI	49
1. Olağan evlenme yaşı	49
2. Olağanüstü (istisnai) evlenme yaşı	50
a) Evlenmesine izin verilecek kadın ya da erkek onaltı yaşını doldurmuş olmalıdır	51
b) Olağanüstü bir durumun ve pek önemli bir sebebin bulunması.....	51
c) Karardan önce mümkünse yasal temsilcinin dinlenmesi.....	51
d) Görevli ve yetkili mahkeme	52
B. AYIRT ETME GÜCÜ.....	52
C. KİŞİLERİN EVLENME EHLİYETİ YÖNÜNDEN AYIRIMI	53
1. Evlenmeye tam ehliyetliler.....	53
2. Evlenmeye tam ehliyetsizler	54
3. Evlenmeye sınırlı ehliyetsizler	54
II. EVLENME ENGELLERİ	56
A. KESİN EVLENME ENGELLERİ	57
1. Hısımlık	57
a) Kan hısımlığı	57
b) Kayın hısımlığı.....	58
c) Evlâtlık ilişkisi.....	58
2. Önceki evlilik	59
3. Akıl hastalığı.....	60
B. KESİN OLMAYAN EVLENME ENGELLERİ	60
1. Bekleme süresi	61
2. Bazı bulaşıcı hastalıklar	62
III. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARI	62

A. GENEL OLARAK	62
B. EVLENME TÖRENİNDEN ÖNCEKİ ŞEKİL ŞARTLARI	63
1. Başvuru ve başvurunun yapılacağı yer	63
2. Başvurunun incelenmesi ve itiraz	66
a) İnceleme ve talebin reddi	66
b) Redde itiraz	66
3. Evlenmeye izin belgesi	67
C. EVLENME TÖRENİ SIRASINDAKİ ŞEKİL ŞARTLARI	68
D. EVLENME TÖRENİNDEN SONRAKİ ŞEKİL ŞARTLARI	70
1. Aile (evlenme) cüzdanının verilmesi	70
2. Evlenmenin nüfus idaresine bildirilmesi ve aile kütüğüne tescil	70
3. Savcılığa bildirme	71
4. Özel olarak dinî evlenme	71
E. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARINA UYULMAMASININ SONUÇLARI	71
§ 7. EVLENMENİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	71
I. EVLENMENİN YOKLUĞU	72
1. Evlenmenin yokluğu halleri	72
a) Evlenmenin ayrı cinsten kişiler arasında yapılmamış olması	72
b) Evlenmenin, evlendirme memuru önünde yapılmamış olması	77
c) İki tarafın evlendirme memuru önünde hazır olmamaları	78
2. Evlenmenin yokluğunun sonuçları	79
3. Evlendirme memuru önünde yapılmayan evlenmelerin idari yolla geçerli hale getirilmesi	79
II. EVLENMENİN BUTLANI	80
A. GENEL OLARAK	80
B. MUTLAK BUTLAN	81
1. Genel olarak	81
2. Mutlak butlan halleri	84
a) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması (MK 145 b.1)	84
b) Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli olarak ayırt etme gücünden yoksun olması (MK 145 b. 2)	85
c) Akıl hastalığı (MK 145 b. 3)	86
d) Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması (MK 145 b.4)	87
C. NİSBÎ BUTLAN	87
1. Genel olarak	87
2. Nisbî butlan halleri	87
a) Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk (MK 148)	87
b) İrade sakatlıkları (MK 149 vd.)	88
aa) Yanılma	88
aaa) Evlenmenin niteliğinde yanılma	88
bbb) Eşin kişiliğinde (şahsında) yanılma	88
ccc) Diğer eşin önemli bir niteliğinde yanılma	89
bb) Aldatma	89
aaa) Namus ve onur hakkında aldatma	90

bb) Tehlikeli bir hastalığın gizlenmesi	91
ccc) Korkutma	92
c) Yasal temsilcinin izninin bulunmaması (MK 153)	93
D. BUTLAN DAVALARI	93
1. Davaların hukukî niteliği	93
2. Davaların tarafları	93
a) Mutlak butlan davasının tarafları	93
aa) Davacı	93
bb) Davalı	93
cc) Dava hakkının sınırlandırılması ve kalkması	94
b) Nisbî butlan davasının tarafları	95
aa) Davacı	95
bb) Davalı	96
cc) Dava hakkının sona ermesi	96
aaa) Eşlerin dava hakkının sona ermesi	96
bbb) Yasal temsilcinin dava hakkının sona ermesi	97
E. HER İKİ BUTLAN DAVASINDA YARGILAMA USULÜ	97
1. Yetkili ve görevli mahkeme	97
2. Yargılama usulü	98
F. BUTLAN DAVASININ SONUÇLARI	98
1. Genel sonuçlar	98
2. Çocuklar yönünden sonuçlar	98
3. Eşler yönünden sonuçlar	98
III. EVLENMENİN BUTLANINI GEREKTİRMEYEN EKSİKLİKLER	101
1. Kadının bekleme süresinin bitiminden önce evlenmesi	102
2. Bazı şekil kurallarına uymama	102
3. Bazı bulaşıcı hastalıklar	102

İkinci Bölüm

Evliliğin Sona Ermesi ve Özel Olarak Boşanma

§ 8. ÖLÜM VE GAİPLİK	104
1. Ölüm	104
2. Gaiplik	104
3. Cinsiyet değişikliği	104
§ 9. BOŞANMA	104
§ 10. BOŞANMA SEBEPLERİ	105
I. BOŞANMANIN ÖZEL SEBEPLERİ	105
A. ZİNA	105
1. Kavram ve zinanın ispatı	105
2. Dava hakkının düşmesi	108
a) Hak düşürücü sürenin geçmesi	108
b) Af	109
B. HAYATA KAST, PEK KÖTÜ MUAMELE YA DA ONUR KIRICI DAVRANIŞ	109

1. Kavram.....	109
a) Hayata kast	109
b) Pek fena muamele.....	110
c) Onur kırıcı davranış	111
2. Dava hakkının düşmesi	111
C. KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ SUÇ İŞLEME VE HAYSİYETSİZ HAYAT SÜRME.....	111
1. Kavram.....	111
a) Küçük düşürücü suç işleme	111
b) Haysiyetsiz hayat sürme	112
2. Her iki durumun da diğer eş için birlikte yaşamayı ondan bekenemez hale getirmesi.....	112
3. Davanın süreye bağlı olmaması	112
D. TERK	113
1. Kavram	113
2. Terkin şartları	113
a) Eşlerden birinin ortak konutu (ortak hayatı) terk etmesi	113
aa) Ortak konutu terk, evlilik birliğinin kendisine yüklediği görevleri (yükümlülükleri) yerine getirmemek amacıyla olmalıdır.....	113
bb) Terk için haklı sebebin sonradan ortadan kalkması ve buna rağmen eşin ortak konuta dönmemesi	114
cc) Diğer eşin ortak konutu terke zorlama ya da haklı bir sebep olmadan onun ortak konuta dönmesini engelleme	114
b) Terkin en az altı ay sürmüş olması	114
c) Terk eden eşe hâkim tarafından ihtarda bulunulması ve eşin buna rağmen dönmemesi.....	115
E. AKIL HASTALIĞI	117
1. Şartları.....	117
a) Akıl hastalığının evlilik sırasında var olması	117
b) İyileşmeyeceğinin resmi sağlık raporuyla tespit edilmiş olması	117
c) Akıl hastalığı sebebiyle diğer eş için ortak hayatın çekilmez hale gelmesi	117
2. Dava hakkının süreye tabi olmaması.....	117
II. BOŞANMANIN GENEL SEBEPLERİ	117
A. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMELİNDEN SARSILMASI.....	118
1. Genel olarak	118
2. Şartları.....	119
a) Evlilik birliğinin temelinden sarsılmış olması	119
b) Evlilik birliğinin temelinden sarsılması en az eşlerden biri için ortak hayatı sürdürmesi beklenemeyecek derecede olmalıdır.....	119
c) Davalının, davacının daha kusurlu olduğu itirazını ileri sürmemiş ya da ileri sürülen itiraz kabul edilmemiş olmalıdır	121
B. EŞLERİN BOŞANMA HUSUSUNDA ANLAŞMALARI.....	122
1. Genel olarak	122
2. Anlaşmalı boşanmaya karar verilebilmesinin şartları.....	123
a) Evlilik en az bir yıl sürmüş olmalıdır.....	123
b) Boşanmak için eşler, ya birlikte mahkemeye başvurmalı ya da bir eş, diğerinin açtığı boşanma davasını kabul etmelidir	123

c) Hâkimin tarafları bizzat dinlemesi	124
d) Tarafların yapmış oldukları anlaşmanın hâkim tarafından uygun bulunması	124
C. ORTAK HAYATIN KURULAMAMASI YA DA FİİLÎ AYRILIK	125
1. Genel olarak	126
2. Şartlar.....	126
a) Daha önce herhangi bir boşanma sebebine dayanılarak açılan davanın reddedilmiş olması	126
b) Boşanma talebinin reddi kararının üzerinden üç yıl geçmiş ve bu süre içinde her ne sebeple olursa olsun ortak hayat kurulmamış olmalıdır ..	127
c) Eşlerden birinin boşanma davası açmış olması.....	127
§ 11. BOŞANMA DAVASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	128
I. DAVANIN KONUSU	128
II. YETKİLİ VE GÖREVLİ MAHKEME	130
1. Yetkili mahkeme	130
2. Görevli mahkeme.....	131
III. TARAFLAR VE DAVA EHLİYETİ	131
§ 12. BOŞANMA VE AYRILIK DAVASINDA UYGULANACAK USUL VE ALINACAK ÖNLEMLER	133
I. GENEL OLARAK	133
II. USUL KURALLARI.....	134
III. DAVA SIRASINDA ALINACAK ÖNLEMLER	135
1. Eşlerin barınması ve geçimi için alınacak önlemler	136
2. Eşler arasındaki mali ilişkilere yönelik önlemler	137
3. Çocuklara ilişkin alınacak önlemler	137
§ 13. DAVA SONUNDA VERİLECEK KARAR: BOŞANMA YA DA AYRILIK.....	137
I. GENEL OLARAK	137
II. AYRILIK KARARI VE SONUÇLARI	138
1. Ayrılık kararı.....	138
2. Ayrılık kararının sonuçları	138
3. Ayrılık süresinin sonunda tarafların durumu.....	140
III. BOŞANMA KARARI VE SONUÇLARI	141
A. Boşanma kararı.....	141
B. Boşanma kararının sonuçları	141
1. Boşanma kararının eşler yönünden sonuçları.....	141
a) Evlilik birliğinden sona ermesi ve eşlerin yeniden evlenebilmeleri.....	141
b) Mal rejiminin tasfiyesi	141
c) Evlenmeyle kazanılan kişisel durumun korunması ya da değişmesi.....	142
d) Eşlerin birbirlerine karşı miras hukukundan doğan haklarının sona ermesi	143
e) Zaman aşımının işlemeye başlaması.....	145
2. Boşanma kararının çocuklar yönünden sonuçları.....	145
a) Velâyet.....	146
b) Çocukla kişisel ilişki kurulması.....	148

aa) Çocukla, kendisine velâyet verilmemiş olan ana ya da baba arasındaki kişisel ilişkinin düzenlenmesi	148
bb) Çocukla üçüncü kişiler arasında ilişki kurulmasının düzenlenmesi	149
c) Çocuğa iştirak (bakım) nafakası bağlanması	150
d) Boşanma sonrası evlilik birliği içerisinde doğmuş ortak küçük çocuğun soyadı	151
3. Boşanmanın malî sonuçları	153
a) Maddî tazminat	153
aa) Maddî tazminat isteyen eşin boşanmada hiç kusurunun bulunmaması ya da kusurunun daha az olması	153
bb) Davalı tarafın kusurlu olması	154
cc) Davacının mevcut ya da beklenen bir menfaatinin zedelenmesi	154
dd) Maddî tazminatın miktarı	155
b) Manevî tazminat	155
aa) Davalının kusurlu olması	155
bb) Davacının kişilik hakkının zedelenmesi (ihlâl edilmesi)	156
cc) Manevî tazminatın şekli ve miktarının belirlenmesi	156
c) Yoksulluk nafakası	157
aa) Taraflardan birinin talepte bulunması	157
bb) Talep eden eşin kusursuz ya da daha az kusurlu olması	158
cc) Nafaka isteyen eşin, yoksulluğa düşmesi	158
dd) Takdir edilecek nafakanın, bunu ödeyecek olan eşin malî gücü ile orantılı olması	158
ee) Nafaka davasında görevli ve yetkili mahkeme	159
ff) Nafakanın süresi	159
d) Maddî tazminat ve yoksulluk nafakasının ödeniş biçimi	161
e) Nafaka ve tazminatın değiştirilmesi	161
f) Nafaka ya da maddî tazminatın sona ermesi	162
g) Zamanaşımı	164
4. Ziyet Eşyalarının ve Diğer Takıların İadesi Talebi	164

İKİNCİ KISIM

EVLİLİĞİN GENEL HÜKÜMLERİ

§ 14. EVLİLİK BİRLİĞİNİN ORGANİZASYONU	167
I. GENEL OLARAK	167
II. EVLİLİK BİRLİĞİNDE EŞLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	167
1. Genel Olarak	167
2. Evlilik Birliği ve Birliğin Ortak Yönetimi	167
3. Evlilik Birliğinin Doğrudan Hukuksal Sonuçları ile Eşlere Yüklediği Hak ve Yükümler	168
a. Evlilik birliğine dayalı kişilik haklarının korunması yükümü	168
b. Evlilik birliğinin mutluluğunu elbirliği ile sağlama yükümü	170
c. Eşlerin çocuklarına birlikte özen gösterme yükümü	170
d. Eşlerin sadakat yükümü	170
e. Eşlerin yardım yükümü	170
f. Eşlerin bilgi verme yükümü	170
III. KARININ SOYADI	171
IV. EVLİLİK KONUTU	172

V. VATANDAŞLIK	172
VI. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİNİN GİDERLERİNE KATILMASI	173
1. Genel Olarak	173
2. Birlik Giderleri Kavramı	173
3. Haciz ve Devredilebilirlik	174
4. Zamanaşımı	175
5. Sona erme	175
VII. EŞLERİN MESLEK VE İŞİ	175
VIII. EŞLERİN HUKUKSAL İŞLEMLERİ	176
1. Kural	176
2. Kefalet Sözleşmesinde Eşin Rızası	176
3. Aile Konutu Üzerindeki Tasarruflar	178
a. Genel olarak	178
b. Aile konutu kavramı, MK 194'ün zamansal ve işlemsel sınırları	179
c. MK 194'de yer alan sınırlamanın hukuki niteliği	182
d. Diğer eşin izni ve iznin verilmemesinin sonuçları	183
e. Hâkimin hak sahibi eşi tek başına işlem yapmaya yetkili kılması	184
f. Geçersizliğin iyiniyetli üçüncü kişilere etkisi ve aile konutunun şerhi ..	184
IX. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMSİLİ	188
1. Yasal Düzenleme	188
2. Hukuksal Nitelik	189
3. Ehliyet	189
4. Aile(nin Ortak) İhtiyaçları Kavramı	190
5. Evlilik Birliğinin Temsili Türleri	190
a. Olağan temsil yetkisi	190
b. Olağanüstü temsil yetkisi	191
aa. Genel olarak	191
bb. Eşlerin diğer aile ihtiyaçları için evlilik birliğini tek başına temsili	191
c. Sorumluluk	192
§ 15. EVLİLİK BİRLİĞİNİN KORUNMASI	193
I. GENEL OLARAK	193
II. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU TEDBİRLERİ ALMAYA YETKİLİ VE GÖREVLİ OLAN MAHKEME	193
III. MK 195'e DAYALI GENEL KORUMA	194
1. Genel Olarak	194
2. Şartları	194
a. Eşlerin (birlikte veya tek başına) talebi	194
b. Evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi	195
c. Evlilik birliğine ilişkin önemli bir konuda eşlerin uyumsuzluğu düşmesi	195
3. Tedbir Türleri	195
4. Diğer Tedbirlere Başvuru	196
IV. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİ GİDERLERİNE İLİŞKİN PARASAL KATKISININ BELİRLENMESİ	196
V. ORTAK YAŞAMA ARA VERİLMESİ	197
1. Genel Olarak	197

2. Şartları.....	197
a. Genel olarak	197
b. Kişiliğin tehlikeye düşmesi	197
c. Ekonomik güvenliğin tehlikeye düşmesi.....	198
d. Evliliğin huzurunun tehlikeye düşmesi.....	198
3. Ortak Yaşama Verilen Aranın Süresi	198
4. Aynı Yaşamın Sonuçları ve Alınacak Tedbirler.....	198
a. Genel olarak	198
b. Eşlerin yapacakları parasal katkıya ilişkin tedbirler.....	199
c. Konut ve ev eşyasından yararlanmaya ilişkin tedbirler	199
d. Eşlerin mallarının yöntemine ilişkin tedbirler	200
e. Ergin olmayan çocuğa ilişkin tedbirler.....	200
5. Haklı Bir Sebep Olmaksızın Aynı Yaşama ve Ortak Yaşamın Olanaksızlığı.....	200
VI. BORÇLULARA YÖNELİK ÖNLEMLER.....	200
1. Genel Olarak	200
2. Hukuksal Nitelik	201
3. Şartları.....	201
a. Maddî şart	201
b. Şeklî şart	201
4. Talimatın konusu.....	201
5. Talimatın Kapsamının Tayini.....	202
6. Tedbirin Sonuçları.....	202
VII. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU ÖNLEM OLARAK EŞİN BELİRLİ BİR MALVARLIĞI DEĞERİ ÜZERİNDEKİ TASARRUF YETKİSİNİN SINIRLANMASI	202
1. Genel Olarak	202
2. MK 199'un Uygulama Şartları.....	203
3. Sınırlamanın Konusu.....	203
4. Sınırlamanın Hukuksal Niteliği.....	204
5. Sınırlamanın Hukuksal Sonuçları.....	204
6. Ek Koruma Önlemleri ve Şerh Olanağı.....	205
VIII. EŞLERİN TEMSİL YETKİSİNİN TAMAMEN VEYA KISMEN KALDIRILMASI.....	206
1. Genel Olarak	206
2. Şartları.....	206
a. Temsil yetkisinin “açık” aşımı	206
b. Temsil yetkisini kullanmada yetersizlik.....	207
3. Eşin Temsil Yetkisinin Kaldırıldığı Üçüncü Kişilere Duyurulması	207
4. Eşin Temsil Yetkisinin Tamamen veya Kısmen Kaldırılmasının Sonuçları.....	207
5. Temsil Yetkisinin Geri Verilmesi	207
IX. TEDBİRLERİN ALINMASINI GEREKTİREN ŞARTLARDA DEĞİŞİKLİKLER.....	208
1. Tedbirlerin Değişen Şartlara Uyarlanması İlkesi.....	208
2. Şartları.....	208
a. Maddî şart	208

b. Şekli şart	208
3. Değişiklik Kararının Konusu ve Sonuçları	209
X. 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN'UN ÖNGÖRDÜĞÜ TEDBİRLER	209

ÜÇÜNCÜ KISIM

EVLİLİK BİRLİĞİNDE MAL REJİMLERİ

§ 16. MAL REJİMİ HUKUKUNUN GENEL HÜKÜMLERİ	213
I. GENEL OLARAK	213
II. MAL REJİMİ TÜRLERİ	213
1. Yasal Mal Rejimi-Sözleşmesel Mal Rejimi	213
2. Olağan Mal Rejimi-Olağanüstü Mal Rejimi	214
III. MAL REJİMİ SÖZLEŞMESİ	214
1. Genel Olarak	214
2. Şartları	214
a. Kurucu olgu: Tarafların Anlaşması	214
b. Geçerlilik Şartları	215
aa. Ehliyet	215
bb. Şekil	215
c. Hüküm ve Sonuçları	215
3. Mal Rejimi Sözleşmesinin Sona Ermesi	216
IV. OLAĞANÜSTÜ MAL REJİMİ	216
1. Genel Olarak	216
2. Talep Üzerine Hâkim Kararıyla Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	216
a. MK 197/II uyarınca olağanüstü mal rejimine geçiş	216
b. Haklı bir sebebe dayalı olarak olağanüstü mal rejimine geçiş	217
aa. Eşlerden birisinin talebi	217
bb. Haklı bir sebebin varlığı	217
aaa. Genel olarak	217
bbb. Kanunda öngörülen örnekler	217
cc. Yetkili ve görevli mahkeme	218
c. MK 210 uyarınca olağanüstü mal rejimine geçiş	218
3. Talep Olmaksızın Kanun Gereği Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	219
4. Olağanüstü Mal Rejiminin Sona Ermesi	219
a. Genel olarak	219
b. Anlaşmaya dayalı sonra erme	219
c. Eşlerden birisinin talebi üzerine sonra erme	219
V. MAL REJİMİNİN TASFİYESİNDE YETKİLİ ve GÖREVLİ OLAN MAHKEME	219
1. Kural	219
2. Mal Rejiminin Tasfiyesinde Yetkili ve Görevli Olan Mahkeme	220
VI. ALACAKLILARIN KORUNMASI	220
VII. EŞLERİN MALVARLIKLARININ YÖNETİMİ	220
VIII. ENVANTER YAPILMASI	220

IX. EŞLER ARASINDAKİ BORÇLAR VE BORÇ ERTELEMESİ	221
§ 17. YASAL MAL REJİMİ OLARAK EDİNİLMİŞ MALLARA	
KATILMA REJİMİ	222
I. GENEL OLARAK	222
II. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİNDE HAK SAHİPLİĞİ	
İLİŞKİSİ.....	222
1. Yasal Düzenleme	222
2. Eşlerin Kanunî Edinilmiş Malları.....	223
a. Genel olarak	223
b. “Mal Rejimi Süresince Edinme” ve “Karşılık” kavramları	223
c. Edinilmiş mallara ilişkin yasal örnekler	224
aa. Eşlerin çalışmasının (emeğinin) karşılığı olan edinimler	224
bb. Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya	
personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı	
ödemeler.....	224
cc. Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar	224
dd. Kişisel malların gelirleri	224
ee. Edinilmiş malların yerine geçen (ikame) değerler	225
d. Diğer edinilmiş mallar	225
3. Eşlerin Kanunî Kişisel Malları	225
a. Genel olarak	225
b. Kişisel mallara ilişkin yasal örnekler	226
aa. Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya	226
bb. Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir	
eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız	
kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri.....	226
cc. Manevî tazminat alacakları	226
dd. Kişisel mallar yerine geçen değerler.....	227
4. Sözleşmesel Kişisel veya Edinilmiş Mallar.....	227
III. İSPAT.....	228
IV. YÖNETİM, YARARLANMA ve TASARRUF.....	229
1. Kural	229
2. Paylı Mülkiyet Payı Üzerinde Tasarruf.....	229
V. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI SORUMLULUK	230
VI. SONA ERME ve TASFİYE.....	230
1. Sona Erme	230
2. Tasfiye.....	231
a. Tasfiye Anlaşması ve Tasfiye Davası	231
b. Malların Geri Verilmesi, Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın	
Eşlerden Birisine Tahsisi ve Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	234
aa. Malların Geri Verilmesi	234
bb. Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın Eşlerden Birisine Tahsisi	234
aaa. Genel Olarak	234
bbb. Hukuksal Nitelik	234
ccc. Şartları.....	235
cc. Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	235
c. Malvarlığı Kesimlerinin Birbirinden Ayrılması	236

d. Değer artış payı alacağı.....	236
aa. Genel olarak	236
bb. Şartları	237
aaa. Diğer eşe ait bir malvarlığı unsuruna yönelik katkı	237
bbb. Bağışlama kastı ve karşı edimin olmaması	238
ccc. Mal rejiminin tasfiyesi anında bir değer artışının varlığı	238
ddd. Mal rejiminin tasfiyesinin talep edilmesi	239
cc. Değer artış payı alacağının hesaplanması	239
aaa. Değer artışının hesaplanması	239
bbb. Değer artış payının hesaplanması.....	240
ccc. Değer artış payı alacağının hesaplanması	240
dd. Değer artış payı alacağının artık değer (ve dolayısıyla katılma alacağının) hesabına etkisi	242
ee. Muacceliyet.....	243
ff. Zamanından önce geri ödeme üzerine eşlerin anlaşması.....	243
gg. Eşlerin değer artış payı üzerindeki tasarrufları	244
e. Denkleştirme alacağı.....	244
aa. Genel olarak	244
bb. Eşlerin borçlarının malvarlığı kesimlerindeki konumu.....	244
aaa. Genel olarak	244
bbb. Borçların edinilmiş malları yüklemesi karinesi	245
cc. Denkleştirme alacağının türleri	245
f. Eklenecek değerler	246
aa. Genel olarak	246
bb. Eklenecek ivazsız kazandırmaların kapsamı ve sınırı	247
g. Değer tespiti (değerleme).....	248
h. Değerleme zamanı	249
i. Katılma alacağı ve hesaplanması	249
aa. Genel olarak	249
bb. Artık değer ve hesaplanması.....	249
cc. Artık değere yasal katılım (artık değer alacağı) ve katılma alacağı.....	250
dd. Artık Değere Sözleşmesel Katılma.....	251
aaa. Mal Rejiminin Ölümle Sona Ermesi Halinde.....	251
bbb. Mal Rejiminin Ölüm Dışında Bir Sebep ile Sona Ermesi Halinde	252
ee. Katılma alacağı için muacceliyet anı ve temerrüt	252
ff. Zamanaşımı	253
gg. Katılma alacağının hukuksal niteliği, ödenmesi ve hâkim kararıyla azaltılması ve ortadan kaldırılması.....	254
hh. Katılma alacağının ifasının ertelenmesi.....	254
ii. Faiz ödeme ve teminat gösterme yükümü	255
jj. Katılma Alacağının Miras Paylaşımına Etkisi.....	255
kk. Katılma Alacağından Feragat	255
j. Aile konutu ve ev eşyası üzerinde sağ kalan eşin talep hakkı.....	255
aa. Genel olarak	255
bb. Hayatta olan eşin talebi ve hukukî niteliği.....	256
cc. Şartları	256
dd. Talebin konusu	258
ee. Talebin süresi.....	258
k. Üçüncü kişilere karşı dava hakkı	259

aa. Yasal düzenleme ve Miras Hukukuna İlişkin Tenkis Davası ile İlişkisi.....	259
bb. Şartları	259
cc. Davanın Tarafları	259
dd. Tenkis Hükümünün Hukuksal Niteliği	260
ee. Talebin süresi	260
ff. MK 560 vd.nın kıyasen uygulanması.....	260
§ 18. SEÇİMLİK MAL REJİMLERİ	260
I. MAL AYIRILIĞI	260
1. Genel olarak	260
2. Mal Ayırılığında Yönetim Yararlanma ve Tasarruf	261
3. İspat.....	261
4. Borçlardan Sorumluluk	261
5. Paylı Mülkiyet Konusu Eşyanın Eşlerden Birisine Özgülenmesi.....	261
6. Mal Ayırılığı Rejiminde Eşlerin Birbirlerinin Malvarlığı Unsurlarına Katkıları	261
II. PAYLAŞMALI MAL AYIRILIĞI	262
1. Genel olarak	262
2. Paylaşmalı Mal Ayırılığında Mal Rejiminin Sona Ermesi	262
3. Aileye Özgülenen Mallar	263
4. Katkıdan Doğan Alacak	263
5. Paylaştırmaya Aykırı Davranışlar	263
6. Paylaşma İsteminin Reddi.....	264
7. Paylaştırma Yöntemi	264
8. Evliliğin İptali veya Boşanma ya da Ölüm Halinde Aile Konutu ve Ev Eşyasının Hukuksal Durumu	264
III. MAL ORTAKLIĞI	265
1. Genel Olarak	265
2. Türleri	265
3. Genel Mal Ortaklığı	266
a. Malvarlığı yapısı	266
b. Kişisel mallara ve ortaklık mallarına giren malvarlığı değerleri	266
aa. Kişisel mallar	266
bb. Ortaklık malları	266
c. İspat.....	267
d. Yönetim ve tasarruf	267
e. Üçüncü kişilere karşı sorumluluk	268
f. Mal rejiminin sona ermesi ve tasfiye	268
aa. Sona erme anı.....	268
bb. Kişisel mala ekleme.....	269
cc. Denkleştirme alacağı.....	269
dd. Borçların düzenlenmesi	269
ee. Değer artış payı alacağı.....	269
ff. Değerleme anı	269
gg. Paylaşma.....	269
aaa. Paylaşma oranı	269
bbb. Paylaşma usulü	270

DÖRDÜNCÜ KISIM
HISIMLIK
BİRİNCİ BÖLÜM
SOYBAĞININ KURULMASI

§ 19. GENEL BAKIŞ	272
§ 20. SOYBAĞININ KURULMASI YOLLARI	273
I. KAN BAĞINA DAYANAN SOYBAĞININ KURULMASI	273
A. ÇOCUK İLE ANASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	273
B. ÇOCUK İLE BABASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	274
1. Ana ile evlilik	274
a. Evliliğin çocuğun doğumundan önce gerçekleşmiş olması	274
aa. Babalık karinesi	274
bb. Babalık karinesinin kapsamı	275
aaa. Çocuğun evlilik içinde doğması	275
bbb. Çocuğun evlilik içinde ana rahmine düşmesi	276
cc. Babalık karinesinin çürütülmesi: Soybağının reddi	278
aaa. Soybağının reddi kavramı	278
bbb. Soybağının reddi sebepleri	279
aaaa. Çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüşse	279
aaaaa. Cinsel ilişkinin imkansızlığının ispatı	280
bbbb. Çocuğun kocanın cinsel ilişkisinden olmasının imkansızlığının ispatı: İliyet bağının yokluğunun ispatı	281
bbbb. Çocuk evlenmeden önce veya ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmüşse	284
aaaaa. Çocuğun evlilikten önce ana rahmine düşmesi	285
bbbb. Çocuğun ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmesi	285
cccc. Babalık karinesinin yeniden kurulması	285
ccc. Soybağının reddi davasının tarafları	286
aaaa. Davacı taraf	286
aaaaa. Koca ve çocuk	286
bbbb. Diğer ilgililerin dava hakkı	288
bbbb. Davalı taraf	290
ddd. Soybağının reddi davası açma hakkının düşmesi	291
aaaa. Dava açma süresinin dolması	291
bbb. Kocanın dava hakkının dava açma süresinin dolmasından önce düşmesi	293
eee. Soybağının reddi davası açma süresinin uzaması	294
fff. Soybağının reddi davasında yetkili ve görevli mahkeme	295
ggg. Soybağının reddi kararının sonuçları	295
b. Evliliğin çocuğun doğumundan sonra gerçekleşmiş olması	296
aa. Evlenmenin çocuğun soybağına etkisi	296
bb. Bildirim yapılması	297
cc. Sonradan evlenme ile soybağının kurulmasına itiraz	297

aaa. İtirazın niteliği.....	297
bbb. Davacılar	298
ccc. Davalılar.....	300
ddd. İtiraz sebebinin (kocanın baba olmadığı) ispatlanması.....	300
eee. Dava açma süresi	300
fff. Yetkili ve görevli mahkeme	301
2. Tanıma	301
a. Genel olarak.....	301
b. Geçerlilik şartları	302
aa. Ehliyet.....	303
bb. Şekil.....	303
cc. Çocuğun bir başka erkek ile soybağının bulunmaması	305
c. Tanımanın gerçekleştirilebileceği zaman	306
d. Tanımanın geçersizliği.....	306
aa. Tanımanın kesin hükümsüzlüğü	306
bb. Tanımanın irade sakatlığı sebebi ile iptali	307
cc. Tanımanın ilgili kişiler tarafından açılacak iptal davası ile geçersiz hale getirilmesi.....	308
aaa. İptal davası açma hakkına sahip olan kişiler	308
bbb. İspat yükü.....	310
dd. Hak düşürücü süreler.....	311
3. Babalık hükmü	311
a. Babalık davasının tarafları	312
aa. Davacı taraf.....	312
bb. Davalı taraf.....	313
b. Babalığın ispatı	314
aa. Babalık karinesi	314
bb. Babalık karinesinin çürütülmesi	315
aaa. Davalının çocuğun babası olmasının olanaksızlığının ispatı... ..	316
c. Babalık davasının süresi.....	317
d. Babalık davasında görevli ve yetkili mahkeme.....	319
e. Babalık davasının sonucu ve ananın malî hakları.....	320
aa. Doğum giderleri.....	320
bb. Doğumdan önceki ve sonraki altışar haftalık geçim giderleri.....	320
cc. Gebelik ve doğumun gerektirdiği diğer giderler	321
II. EVLÂT EDİNME YOLUYLA SOYBAĞININ KURULMASI	321
1. Genel Bakış: Evlât Edinme Kurumunun Niteliği ve İşlevi.....	321
2. Evlât Edinme İlişkisinin Kurulması İçin Gerekli Şartlar	323
a. Küçüklerin evlat edinilmesine ilişkin şartlar	323
aa. Genel Şartlar	323
aaa. Küçük evlât edinen tarafından bakılmış ve eğitilmiş olmalıdır	323
bbb. Evlât edinmenin küçüğün yararına bulunması	324
ccc. Evlât edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı biçimde zedelenmemesi	325
bb. İlgililere ilişkin şartlar	325
aaa. Evlât edinenler açısından	325
aaaa. Evli kişilerin evlât edinmesi.....	325

aaaa. Kural: Birlikte evlât edinme	325
bbbbb. Birlikte evlât edinme için gerçekleşmesi gereken şartlar	326
bbbb. Eşlerden birinin diğerinin çocuğunu evlât edinmesinin özelliği: Üvey çocukların evlât edinilmesi	327
cccc. İstisna: Evli kişilerin tek başına evlât edinmesi	327
dddd. Evli olmayan kişilerin evlât edinmesi	328
bbb. Evlâtlık açısından	328
aaaa. Yaş	328
bbbbb. Küçüğün rızası	329
cccc. Vesayet dairelerinin izni	329
dddd. Ana ve babanın rızası	329
aaaa. Anlamı	329
bbbbb. Rızası aranacak kişiler	330
ccccc. Rızanın verilmesi yöntemi, zamanı, içeriği ve geri alınması	330
aaaaa. Yöntemi	330
bbbbb. Zamanı	331
ccccc. İçeriği	332
dddddd. Geri alınması	332
eeee. Ana babanın rızasının aranmadığı haller	333
aaaaa. Gereçesi ve sebepleri	333
bbbbb. Kararın verilme zamanı	335
b. Erginlerin ve kısıtlıların evlat edinilmesi	335
aa. Şartları	336
aaa. Evlât edinilenin ergin veya kısıtlı olması	336
bbb. Evlât edinenin altsoyunun açık muvafakatinin bulunması	336
ccc. Evlât edinilenin evli olması halinde eşinin rızası (MK m. 313/f.2)	337
ddd. Evlât edinen ve evlât edinilen açısından kanunun aradığı diğer şartlardan birinin gerçekleşmiş olması	338
aaaa. Evlât edinilenin bedensel veya zihinsel özrü sebebiyle sürekli olarak yardıma muhtaç olması (MK m.313/b.1)	338
bbbbb. Evlât edinilenin küçükken evlât edinen tarafından en az beş yıl süre ile bakılıp gözetilmiş ve eğitilmiş olması (MK m. 313/b.2)	338
cccc. Evlât edinen ile evlât edinilenin en az beş yıldan beri aile halinde birlikte yaşamaları ve diğer haklı sebeplerin mevcut olması	339
eee. Küçüklerin evlât edinilmesine ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanacak olması	339
c. Evlât edinme kararı	340
aa. Mahkeme kararının kurucu niteliği	340
bb. Yetkili ve görevli mahkeme	340
cc. Mahkeme tarafından evlât edinmenin şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması	341
aaa. Genel olarak	341
bbb. Evlât edinme şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde dikkate alınacak an	341
ccc. Özel olarak MK m. 316'da öngörülen araştırma ve araştırmanın içeriği	342

d. Evlât edinme ilişkisinin sonuçları	344
aa. Genel olarak	344
bb. Ana ve babaya ait hak ve yükümlülükler	344
cc. Evlâtlığın ana ve babası ile olan soybağının durumu	345
dd. Evlenme yasağı	346
ee. Mirasçılık	346
ff. Evlâtlığın adı ve soyadı	347
gg. Evlâtlığın vatandaşlığı	347
e. Evlât edinme ilişkisinin sona ermesi	347
aa. Kural: Evlât edinme ilişkisinin iptal davası açılarak sona erdirilmesi	347
bb. Evlât edinme ilişkisinin sona erdirilmesi sebepleri	349
aaa. Evlât edinme ilişkisinin kurulabilmesi için rızası gereken kişilerin rızasının bulunmaması	349
bbb. Evlât edinme ilişkisinin kurulmasındaki diğer noksanlıklar	350
cc. İptal davasında hak düşürücü süreler	352
f. Evlât edinme işlemlerinde aracılık	352
§ 21 . SOYBAĞININ HÜKÜMLERİ	353
I. GENEL BAKIŞ	353
II. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI OLMAYAN HÜKÜMLERİ	353
1. Soyadı	353
2. Karşılıklı Yükümlülükler	356
3. Çocuk ile Kişisel İlişki Kurulması	357
a. Ana ve baba ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulması	357
aa. Kural	357
bb. İçeriği	358
cc. Sınırları	359
b. Üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişki kurması	360
c. Yetkili ve görevli mahkeme	361
4. Ana Babanın Çocukların Bakım ve Eğitim Giderlerini Karşılama Yükümlülüğü	362
a. İçeriği	362
b. Süresi	362
c. Ana babanın çocuk mallarını harcama yetkisi	363
d. Dava hakkı	363
aa. Çocuğun dava hakkı	363
bb. Ana veya babanın dava hakkı	363
e. Nafaka miktarının takdiri	364
f. Ana ve babanın güvence vermesi	364
g. Nafaka davasında geçici önlemler	365
III. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI HÜKÜMLERİ	365
1. Velayet Hakkının Tanımı	365
2. Velayete Tabi Olan ve Velayet Hakkına Sahip Kişiler	365
3. Velayet Hakkının Kullanılması	366
4. Velayet Hakkının Kapsamı	368
a. Genel olarak	368
b. Velayet hakkının kullanılmasında çocuğunun düşüncesinin alınması	368
c. Çocuğun ana ve babasının sözünü dinleme yükümlülüğü	368

d. Velâyet hakkının çocuğun medenî durumu ile ilgili hükümleri	369
aa. Çocuğa öz ad koyulması	369
bb. Çocuğun yerleşim yerinin belirlenmesi	369
e. Çocuğun eğitimi	369
f. Çocuğun fiil ehliyeti ve temsil edilmesi	370
g. Çocuğun aileyi temsil etmesi	371
h. Çocuk ile ana ve babası arasındaki hukukî işlemler	371
i. Ana ve babanın çocuk mallarına ilişkin hak ve yükümlülükleri	372
aa. Ana ve babanın çocuk mallarını yönetme ve kullanma hakkı	372
bb. Çocuk mallarının sarfı	373
cc. Ana ve babanın kısmen veya tamamen yönetim ve kullanma hakkına sahip olmadığı çocuk malları	373
aaa. Çocuğa yapılan karşılıksız kazandırmalar	373
bbb. Saklı pay	374
ccc. Meslek veya sanat için verilen mal ve kişisel kazanç	374
dd. Yönetimin sona ermesi ve ana ile babanın sorumluluğu	374
5. Çocuğun Ana ve Babasına Karşı Korunması	374
a. Çocuğun kişiliğinin korunmasına ilişkin önlemler	375
aa. Genel olarak	375
bb. Çocukların yerleştirilmesi	376
b. Çocuğun mallarına ilişkin önlemler	377
aa. Genel olarak	377
bb. Çocuk mallarının yönetiminin ana ve babadan alınması	377
6. Velâyetin Kaldırılması	378
a. Velâyetin kaldırılmasının şartları	378
aa. Ana ve babanın deneyimsizliği, hastalığı, özürü olması, başka bir yerde bulunması veya benzeri sebeplerden biriyle velâyet görevini gereği gibi yerine getirememesi (MK m.348/b. 1)	378
bb. Ana ve babanın çocuğa yeterli ilgi göstermemesi veya ona karşı yükümlülüklerini ağır biçimde savaşılması (MK m. 348/b. 2)	378
cc. Ana veya babanın yeniden evlenmesinin özelliği	379
b. Velâyetin kaldırılması kararı ve sonuçları	379
7. Durumun Değişmesinin Çocuğun Korunmasına İlişkin Önlemlere ve Velâyetin Kaldırılması Kararına Etkisi	380

İKİNCİ BÖLÜM

AİLE TOPLULUĞU (Geniş Anlamda Aile İlişkileri)

§ 22. YARDIM NAFAKASI	382
I. GİRİŞ	382
II. NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ (NAFKA YÜKÜMLÜSÜ VE ALACAKLISI)	382
III. YARDIM NAFKASININ ŞARTLARI	384
1. Yardım Nafakası Talep Edecek Olan Yönünden	384
2. Yardım Nafakası Yükümlüsü Yönünden	386
a) Nafka yükümlüsü altsoy üstsoy hısmı ise	386

b) Nafaka yükümlüsü kardeşler ise	387
c) Sıra.....	388
IV. YARDIM NAFKASININ MİKTARININ TESPİTİ.....	390
V. USUL HÜKÜMLERİ.....	392
1. Yetkili ve Görevli Mahkeme	392
2. Taraflar.....	392
3. İspat Yükü.....	392
VI. YARDIM NAFKASININ BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ	393
VII. YARDIM NAFKASININ ÖZELLİKLERİ	393
1. Mirasçıya Geçmemesi	393
2. Kural Olarak Üçüncü Kişiye Devir Edilememesi.....	394
3. Haciz Edilememesi.....	394
4. Takas Edilememesi	394
5. Önceden Feragat Edilememesi	394
6. Kamu Düzeni İle İlgili Olması	394
§ 23. EV DÜZENİ	395
I. GENEL OLARAK	395
II. EV BAŞKANLIĞI	395
1. Genel Olarak.....	395
2. Ev Başkanı Kavramı.....	397
3. Ev Başkanının Yetkileri Ve Yükümlülükleri.....	399
a) Yetkileri.....	399
aa) Ev kurallarını belirlemek	399
bb) Evin kurallarını uygulamak	400
b) Yükümlülükleri.....	400
aa) Ev halkının eşyasını korumak.....	400
bb) Akıl hastalığı ya da akıl zayıflığı ile malûl olan topluluk fertlerine özel özen göstermek	401
4. Ev Başkanının Sorumluluğu.....	401
III. ALTSOYUN DENKLEŞTİRME ALACAĞI	407
§ 24. AİLE MALLARI	407
I. GENEL OLARAK	407
II. AİLE VAKFI.....	408
1. Niteliği Ve Özellikleri	408
2. Aile Fideikomisi Yasağı.....	410
III. AİLE MALLARI ORTAKLIĞI	410
1. Genel Açıklama Ve Kavram	410
2. Aile Malları Ortaklığının Kurulması	411
3. Aile Malları Ortaklığının İşletilmesi	412
a) Elbirliğiyle yönetilen aile malları ortaklığı.....	412
b) Kazanç paylı aile malları ortaklığı.....	412
4. Ortakların Sorumluluğu	413
5. Ortaklığın Sona Ermesi	413
6. Paylaşma Kuralları	414

IV. AİLE YURDU	414
1. Aile Yurdunun Niteliği Ve Amacı	414
2. Aile Yurdunun Kurulması	415
3. Hükümleri	415
4. Sona Erme	416

BEŞİNCİ KISIM

VESAYET

§ 25. DAR ANLAMIYLA VESAYET	417
I. VESAYET HUKUKUNA GİRİŞ	417
1. Genel Olarak	417
2. Vesayet Hukukunun Hukuksal Niteliği	417
3. Vesayet Hukukunun Uygulama Alanı	417
4. Vesayet Hukukunun Temel İlkeleri	418
a. Orantılılık ilkesi	418
b. Tipe bağlılık ve tip sınırlılığı ilkesi	418
5. Kamusal Vesayet – Aile Vesayeti (Özel Vesayet) Ayırımı	418
6. Vesayet Organları	419
a. Kamusal Vesayet organları	419
b. Aile Vesayeti organları	419
II. AİLE VESAYETİ	419
1. Genel Olarak	419
2. Aile Vesayetinin Kuruluş Şartları	419
a. Maddî şart	419
b. Usulî şart	420
3. Aile Vesayetinin Yürütümü ve Aile Meclisinin Sorumluluğu	420
4. Aile Vesayetinin Sona Ermesi	420
III. DAR ANLAMDA VESAYETİ GEREKTİREN HALLER	421
1. Küçüklük	421
2. Kısıtlama	421
a. Genel olarak	421
b. Kısıtlama sebepleri	422
aa. Genel olarak	422
bb. Akıl hastalığı ve akıl zayıflığı	422
cc. Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim	423
aaa. Yetersizlik olgusuna dayalı (alternatifli) şartlar	423
aaaa. Savurganlık	423
bbbb. Alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı	423
cccc. Kötü yaşam tarzı	424
dddd. Kötü Yönetim	424
bbb. Sosyal şart	424
dd. Özgürlüğü bağlayıcı ceza	424
ee. İstek üzerine (iradi) kısıtlanma	425
ff. Kısıtlama sebeplerinin birbirleri ile ilişkisi	426
c. Kısıtlama usulü	427

aa. Yargılamanın başlangıcı	427
bb. Yargılama usulü.....	427
cc. Kısıtlama kararının ilânı.....	428
d. Kısıtlanmanın sonuçları	428
IV. VESAYET İŞLERİNDE YETKİLİ MAHKEME	429
V. VASİ ATANMASI	429
1. Yasal Düzenleme	429
2. Vasi Atanması İçin Aranılan Şartlar.....	430
a. Şekli şartlar	430
b. Maddî Şart “Yeterlilik”	430
3. Vasilik Engelleri.....	430
4. Vasiliği Kabul Yükümlülüğü	431
5. Vasilikten Kaçınma (Özür) Sebepleri	432
6. Vasi Atanmasında Özel Durumlar.....	433
a. Eş ve yakın hısımların önceliği	433
b. İlgililerin isteği.....	433
7. Vasi Atanmasında Usul	433
a. Genel olarak	433
b. Geçici tedbirler	434
aa. Genel olarak	434
bb. Tedbir türleri.....	434
aaa. Genel olarak	434
cc. Geçici tedbir kararının ilânı	435
dd. Yetkili ve görevli mahkeme.....	435
c. Vasi atanması kararının tebliğ ve ilânı	435
8. Vasilikten Kaçınma ve İtiraz.....	436
9. Geçici Vasilik.....	436
10. Kesin Görev Devri	436
11. Vasinin Görev Süresi	437
12. Vasinin Ücreti	437
VI. VESAYETİN YÜRÜTÜMÜ	437
1. Genel Olarak	437
2. Vasinin Göreve Başlaması	438
a. Defter tutma	438
b. Değer taşıyan eşyaların saklanması	438
c. Menkullerin satımı	439
d. Aktiflerin değerlendirilmesi.....	439
aa. Paraların yatırılması	439
bb. Sermaye yatırımlarının dönüştürülmesi	440
cc. Ticari ve sınai işletmeler	440
dd. Taşınmazların durumu.....	440
3. Vesayet Altındaki Kişiye Yönelik Kişisel Özen.....	441
a. Genel olarak	441
b. Küçüklerde kişisel özen	441
c. Özel olarak vesayet altındaki küçüğün koruma amaçlı özümlüğünün kısıtlanması	441
d. Kısıtlılara yönelik kişisel özen.....	442

4. Vesayet Altındaki Kişinin Temsili	442
a. Genel olarak vasinin yasal temsil yetkisi ve hukuksal niteliği	442
b. Temsil yetkisinin kullanılması	443
c. Yasal temsil yetkisinin üçüncü kişiye devri	443
d. Yasak işlemler	443
e. Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması	444
f. Vesayet altındaki kişinin tek başına hareket etmesi	444
aa. Vasinin rızası	444
aaa. Genel olarak	444
bbb. Vasinin icazet vermemesinin sonuçları	445
bb. Vesayet Altındaki Kişinin Bir Meslek veya Sanatı Yürütümü	446
5. Vesayet Altındaki Kişinin Mallarının Yönetimi	446
a. Malların Fiilen Yönetimi	446
b. Vasinin Hesap Tutma ve Rapor Verme Yükümü	446
c. Vesayet Altındaki Kişinin Serbest Malları	447
VII. VESAYET DAİRELERİNİN GÖREVLERİ	447
1. Şikayet ve İtirazları İnceleme	447
a. Genel Olarak	447
b. Şikayet Sebepleri	448
c. Şikayet ve İtiraz Hakkı Sahipleri	448
d. Şikayet ve İtirazın Süresi	448
e. Şikayet ve İtiraz Üzerine Verilecek Kararların Temyizi	448
2. İzin Verme	449
a. Genel Olarak	449
b. Vesayet Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	450
c. Vesayet Makamının ve Denetim Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	450
d. İzin Verilmemesinin Sonuçları	451
3. Rapor ve Hesapların İncelenmesi	451
VIII. VESAYETİN SONA ERMESİ	452
1. Vesayeti Gerektiren Sebeplerin Ortadan Kalkmasına Bağlı Olarak Vesayetın Sona Ermesi	452
a. Vesayetın Kendiliğinden Sona Ermesi	452
aa. Küçüklerde	452
bb. Hükümlülerde	452
cc. Ölüm ve Gaiplik	452
b. Vesayetın Mahkeme Kararı ile Sona Ermesi	453
aa. Genel Olarak	453
bb. Şartları	453
cc. Yargılama Usulü	453
aaa. İlan	453
bbb. Akıl Hastalığı ve Akıl Zayıflığı Halinde Usul	453
ccc. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim Halinde Usul	453
ddd. İstek Üzerine Kısıtlanmada Usul	454
2. Vasilik Görevinin Sona Ermesi	454
a. Genel Olarak	454
b. Vasilik Görevinin Kendiliğinden Sona Ermesi	454

aa. Vasinin Ölümü	454
bb. Ehliyesiz Hale Gelme	454
cc. Kasıtlı İşlenmiş Suçtan Hapse Mahkumiyet	454
dd. Vesayetin Kendiliğinden Sona Ermesi	455
ee. Vasinin Görev Süresinin Dolması	455
c. Vasinin Görevinin Kendiliğinden Sona Ermediği Haller	455
aa. Vasilik Engellerinin Varlığı	455
bb. Vasilikten Kaçınma Sebebinin Varlığı	455
d. Göreve Devam Zorunluluğu	456
3. Vasinin Görevden Alınması	456
a. Genel Olarak	456
b. Görevden Alınma Sebepleri	456
aa. Vasinin Görevini Ağır Surette Savsaklaması	456
bb. Vasinin Yetkilerini Kötüye Kullanması	456
cc. Vasinin Güven Sarsıcı Davranışları	457
dd. Vasinin Ödeme Güçlüğü	457
ee. Vasiye İlişkin Diğer Yetkisizlik Halleri	457
c. Görevden Almayla Görevli Mahkeme	457
d. Görevden Alma Usulü	457
e. Yargılama Sırasındaki Geçici Önlemler	457
f. Vesayet Makamının Vereceği Karar	458
aa. Görevden Alma Kararı	458
bb. Uyarı Kararı	458
4. Vesayetin Sona Ermesinin Sonuçları	458
a. Kesin Hesap ve Son Raporun Verilmesi	458
b. Malvarlığının Teslimi	458
c. Vasinin Görevine Son Verilmesi	459
§ 26. KORUMA AMAÇLI ÖZGÜRLÜĞÜN KISITLANMASI	459
I. GİRİŞ	459
II. KAÖK'NİN MK'DAKİ SİSTEMATİK DÜZENİ	459
III. KAÖK'NİN AMACI	460
IV. ÖZGÜRLÜĞÜ KISITLANACAK KİŞİ	460
V. KAÖK'NİN ŞARTLARI	460
1. Özel Koruma İhtiyacı	461
2. Zayıflık Durumu	461
3. Toplum İçin Tehlike Oluşturma	462
4. Orantılılık	462
5. Zayıflık Durumunun Sürekliliği	462
6. KAÖK Hükümlerinin Kişiyeye Yönelik İradesi Dışı (Cebri) Tedavi Uygulamaları İçin Yasal Bir Dayanak Oluşturup Oluşturmayacağı Sorunu	463
VI. KAÖK'NİN HUKUKSAL SONUCU VE KURUM KAVRAMI	463
VII. KAÖK İÇİN YETKİLİ MAHKEME	464
VIII. BİLDİRİM YÜKÜMÜ	464
IX. VESAYET MAKAMI KARARINA İTİRAZ	465
X. DENETİM MAKAMININ KARARINA KARŞI KANUN YOLUNA BAŞVURU	466

XI. KAÖK YARGILAMASINDA UYGULANACAK YARGILAMA HUKUKU KURALLARI	466
XII. YARGILAMA USULÜ	469
§ 27. KAYYIMLIK ve YASAL DANIŞMANLIK	470
I. GENEL OLARAK	470
II. KAYYIMLIK	470
1. Yasal Düzenleme	470
2. Yetkili Mahkeme	471
3. Kayyımliğin Türleri	471
a. Temsil kayyımlığı	471
aa. Genel olarak	471
bb. Temsil kayyımı atanmasını gerektiren haller	471
aaa. Ergin kişiye temsilci tayini	471
bbb. Yasal temsilciyle menfaat çatışması	472
ccc. Yasal temsilcinin görevini yerine getirmesine bir engel varlığı	473
ddd. Diğer haller	473
b. Yönetim kayyımlığı	474
aa. Genel olarak	474
bb. Yönetim kayyımı atanma sebepleri	474
aaa. Belirli bir yerde bulunmama	474
bbb. Yetersizlik	475
ccc. Mirasçılık haklarında belirsizlik ve ceninin menfaati	476
ddd. Tüzel kişilerin organlarından yoksunluğu	476
eee. Yönetimden yoksun kamusal yardımlar	477
fff. Diğer haller	477
c. İradî kayyımlık	477
4. Kayyımliğin Yürütümü	478
a. Kayyım tayinin kendisine kayyım tayinde edilen kişinin fiil ehliyetine etkisi	478
b. Kayyımın görev süresi	478
c. Kayyımın ücret hakkı	478
d. Vesayet makamının talimatlarına uyma yükümü	479
e. Malvarlığının yönetimi	479
5. Kayyımliğin Sona Ermesi	479
a. Temsil kayyımliğının sona ermesi	480
b. Yönetim kayyımliğının sona ermesi	480
c. İsteğe bağlı kayyımliğının sona ermesi	480
d. Diğer sebepler	480
e. Sona erme usulü	480
f. Görevli mahkeme	481
III. YASAL DANIŞMANLIK	481
1. Yasal Düzenleme	481
2. Yasal Danışmanlığın Türleri	481
a. Katılım danışmanlığı – yönetim danışmanlığı ayırımı	481
b. Yasal danışman atanmasının hukuksal sonuçları	482
aa. Genel olarak	482
bb. Katılım danışmanlığı için	482

cc. Yönetim danışmanlığı için	483
dd. Karma danışmanlık için	483
3. Yasal Danışmanlığın Sona Ermesi	483
§ 28. VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU	483
I. YASAL DÜZENLEME	483
II. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	484
1. Vasinin (Kayımın, Yasal Danışmanın) ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Şartlar.....	484
a. Hukuka aykırılık	484
b. Uygun illiyet bağı	484
c. Zarar.....	484
2. Vasinin ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Olmayan Şart: Kusur.....	484
III. SORUMLULUĞUN SIRASI	485
IV. SORUMLULUK DAVASI	485
1. Davacı	485
2. Davalı.....	486
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme	486
4. Dava zamanaşımı	486
a. Olağan zamanaşımı süresi	487
b. Olağanüstü zamanaşımı süresi	487
5. Vesayet Altındaki Kişinin Alacaklarının İmtiyazı.....	487
KAYNAKÇA	489

KISALT MALAR

Abs	: Absatz
AileMK	: Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun
AKKKŞÖDK	: Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
AMK	: Alman Medeni Kanunu
AMKD	: Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi
Any. M.	: Anayasa Mahkemesi
Art.	: Artikel
Aufl.	: Auflage
Ayr.ol.	: Ayrıntılı olarak
b.	: bend
B.	: bası
BGB	: Bürgerliches Gesetzbuch (Alman Medeni Kanunu)
BGE	: Entscheidungen des schweizerischen Bundesgerichts, amtlich Sammlung
BK	: Borçlar Kanunu
bkz.	: bakınız
c	: cümle
C	: cilt
dn.	: dipnot
E.	: esas
eBK	: eski Borçlar Kanunu
EM	: Edinilmiş Mal
eİMK	: Eski İsviçre Medeni Kanunu
eMK	: Eski Medeni Kanun
eTCK	: Eski Türk Ceza Kanunu
Evl. Y.	: Evlendirme Yönetmeliği
f	: fıkra
HD	: Hukuk Dairesi
HUMK	: Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
HD	: Hukuk Dergisi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
Hrsg.	: Herausgeber
İBK	: İsviçre Borçlar Kanunu
İİK	: İcra ve İflâs Kanunu
İİİK	: İsviçre İcra ve İflâs Kanunu
İKİD	: İlmi ve Kazai İçtihatlar Dergisi

XLIV

İMİK	: İsviçre Medeni Kanunu
İÜHFİM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
K.	: karar
KAÖK	: Koruma Amaçlı Özgürlüğün Kısıtlanması
KM	: Kişisel Mal
krş./karş.	: karşılaştırınız
m	: madde
MK	: Medeni Kanun
MÖHUK	: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
N	: Nummer (kenar numarası), Numara
NHK	: Nüfus Hizmetleri Kanunu
örn.	: örneğin
OR	: Obligationenrecht (İsviçre Borçlar Kanunu)
RG.	: Resmi Gazete
S	: sayı
s	: sayfa
SchKG	: Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs (İsviçre İcra ve İflas Kanunu)
SJZ	: Schweizerische Juristenzeitung
SPR	: Schweizerisches Privatrecht
TBK	: Türk Borçlar Kanunu
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medenî Kanunu
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TVK	: Türk Vatandaşlığı Kanunu
UN-KRK	: United Nations Kinderrechtskonvention (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Konvansiyonu)
vd.	: ve devamı
Vor./Vorbem	: Vorbemerkungen
vs.	: ve saire
Y	: Yıl
Y./Yarg.	: Yargıtay
Yasa	: Yasa Hukuk Dergisi
YD	: Yargıtay Dergisi
YKD	: Yargıtay Kararları Dergisi
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
ZGB	: Schweizerisches Zivilgesetzbuch
ZPO	: Zivilprozessordnung
ZSR	: Zeitschrift für Schweizerisches Recht
ZVW	: Zeitschrift für Vormundtschaftswesen